

## Skjøtsel: Hogst

Etter 2. verdenskrig ble det plantet sitkagran langs store deler av Norske kysten som et skogreisningstiltak. Sitkagran er et fremmed treslag fra Nord-Amerika som er svært vind- og salttolerant. Den er konkurransesterk siden trærne vokser raskt og setter kongler tidlig.

### Spredning

Spredningsfaren er derfor stor, spesielt der arealbruken rundt plantefeltet er redusert. Lavt beitetrykk og lyngbrenning kan øke spredningsmuligheter. Når sitkagranplanter vokser opp fortrenger de de stedege plantene. Derfor anses sitkagran som en trussel mot trua naturtyper som kystlynghei og naturbeitemark og deres artsmangfold som ofte grenser til plantefeltene.

### Vegaøyen

I Vegaøyen ble det plantet ut flere fremmede treslag, mest sitkagran, men også buskfuru. Mindre og større utplantinger finnes både på hovedøya og langt ut i skjærgården på små holmer. Fjerning av trærne er derfor kostbart. I naturreservatene Holandsosen og Kjellerhaugvatnet har store plantefelt blitt hogd og fjernet. Etterarbeid med fjerning av kvist, tømmer og små spredningstrær er krevende. Grunneierne har også fått tilskudd for å fjerne enkelttrær og spredningsplanter på eiendommene sine.

## Krattrydding

I tiden før Vegaøyen fikk verdensarvstatus var det mange øyer som ikke lenger ble brukt til utmarksbeite. I den tiden grodde vegetasjonen igjen. Krattet (mest av bjørk) må nå fjernes manuelt for å bevare de truede naturtypene og det åpne landskapspreget.



Bilder: (A) Sitkaplantefelt i Muddværet (2008); (B + D) Fjerning av sitkatrær i Kjellerhaugvatn naturreservat (2017); (C) Spredning av små sitkaplanter i kystlynghei; (E + F) Oppvekst av bjørkekratt og rydding i Holandsosen naturreservat (2007+ 2019).